

Conclusies van de Coördinatie Commissie voor
Europese Integratie- en Associatieproblemen
van 1 september 1981

De Coördinatie Commissie besprak tijdens zijn zitting op 1 september 1981 de nota van het ministerie van Buitenlandse Zaken aangaande de herstructurering van de EG-begroting en kwam daarbij tot de navolgende overwegingen en conclusies waarvoor de aandacht van de Ministerraad wordt gevraagd.

1. Herstructurering begroting EG

Gevolg gevend aan het mandaat van de Raad van 30 mei 1980 heeft de Commissie van de Europese Gemeenschappen een document opgesteld inzake de herstructurering van de begroting van de EG. Het mandaat van de Raad hield het verzoek in de ontwikkeling van de verschillende takken van Gemeenschappelijk beleid en de financiering daarvan opnieuw te onderzoeken, met name voor wat betreft het landbouwbeleid en het vraagstuk van de Britse bijdrage aan de begroting van de Gemeenschap. Op de Europese Raad van 29 en 30 juni 1980 werd een procedurele discussie gevoerd naar aanleiding van het Commissiedocument, waarover op de volgende Europese Raad (26 en 27 november te Londen) "passende conclusies" zullen moeten worden bereikt. De voorbereidingen zullen worden getroffen door de Raad, voorbereid en bijgestaan door de zg. Mandaatgroep. Deze groep, waarin Nederland is vertegenwoordigd door ambassadeur Rutten, zal op 8 september de besprekingen beginnen. Met het oog op deze besprekingen is in de zomermaanden in interdepartementaal overleg een nota opgesteld, waarin voortbouwend op de nota goedgekeurd door de REZ op 6 maart 1981 (stuk DIE-74000 dd. 11 maart 1981) aanwijzingen zijn opgenomen voor de onderhandelingen in de Mandaatgroep.

In de hierbij genoemde nota wordt na een algemene inleiding ingegaan op:

- de ontwikkeling van beleid, anders dan de landbouwsector;
- bijstellingen van gemeenschappelijk landbouwbeleid;
- budgettair kader voor herstructurering EG-begroting;
- vraagstukken in verband met compensatie VK;
- uitbreiding Gemeenschap.

De Coördinatie Commissie wijdde een discussie aan alle bovengenoemde elementen. In het bijzonder werd in verband met de compensatie aan het VK de aandacht gevestigd op het feit dat een uittreding van het VK niet onder alle omstandigheden tot elke prijs vermeden zou dienen te worden. De verreikende gevolgen die een dergelijk evenement voor de Gemeenschap zou hebben, maken echter dat het blijvend lidmaatschap van het VK een zekere prijs wel waard is.

Om deze reden valt er veel te zeggen voor een regeling die het mogelijk maakt het Britse bijdrageprobleem over de volgende verkiezingen in het VK heen te tillen. Er moet echter wel een voorziening zijn om het correctiemechanisme stop te zetten op het ogenblik waarop een toekomstige Britse regering alsnog een procedure met het oog op uittreding zou willen entameren. Deze zou hierin kunnen bestaan dat binnen een algemene meerjarige regeling jaarlijks besluiten omtrent uitvoering noodzakelijk worden gemaakt. Hierdoor zou in uitzonderlijke omstandigheden het schema van correctiebetalingen kunnen worden onderbroken.

De Coördinatie Commissie stemde na het aanbrengen van enkele wijzigingen in met de nota, zoals deze als bijlage aan deze conclusies is gehecht.

Voor wat betreft de procedurele aspecten van de behandeling van het dossier kwam zowel de interdepartementale Haagse begeleiding van de besprekingen in Brussel aan de orde, als de samenstelling van de delegatie welke ambassadeur Rutten in de mandaatgroep zal assisteren. Bij dit laatste speelt een rol dat het Britse voorzitterschap slechts een adviseur en een notulist per delegatie voorziet. De vertegenwoordiger van het ministerie van Financiën deelde mee, gezien de aard van de problematiek en teneinde een goed overzicht daarop te behouden, tijdens de gehele discussie vertegenwoordigd te willen zijn. De vertegenwoordiger van het ministerie van Landbouw en Visserij stelde hetzelfde voor wat betreft dat gedeelte inzake het GLB.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat de nodige actualisering van het Nederlandse standpunt zal worden besproken in een interdepartementale werkgroep op hoog niveau onder voorzitterschap van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken. De conclusies van dit overleg zullen via de Coördinatie Commissie of zo nodig rechtstreeks door de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken in de REZ c.q. Ministerraad aan de orde kunnen worden gesteld.

Voor wat betreft de samenstelling van de delegatie in Brussel concludeerde de Coördinatie Commissie dat in het comité van PV's en tijdens het informele ministeriële overleg van de ministers van Buitenlandse Zaken op 5 en 6 september te Bocket Hall de nodige druk op het Britse voorzitterschap zal worden uitgeoefend om in de delegatie twee adviseurs

en één notulist toe te laten. In het licht van het resultaat daarvan zou de Ministerraad zich later nader kunnen beraden over de samenstelling van de delegatie.

DGES, 1 september 1981

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Herstructurering begroting EG

Aanwijzingen voor de onderhandelingen in de mandaatgroep

A. ALGEMEEN

1. De grote lijnen van het Nederlands standpunt t.a.v. de herstructurering van de begroting van de EG conform het zgn. mandaat van 30 mei 1980 zijndoor de Raad voor Europese Zaken op 6 maart 1981 vastgesteld. De door de REZ goedgekeurde Aantekening is het uitgangspunt voor een nadere positiebepaling die nodig is i.v.m. het feit dat inmiddels het desbetreffend voorstel van de Europese Commissie is verschenen en een reeks verkennende besprekingen sedertdien heeft plaatsgevonden. Op 8 september komt de zgn. mandaatgroep voor het eerst bijeen, die de Raad moet assisteren bij de voorbereiding van dit dossier voor de Europese Raad van eind november.
2. De Aantekening van 6 maart heeft nog niets van zijn geldigheid verloren voor wat betreft de geconstateerde samenhang van de diverse vraagstukken - ontwikkeling van beleid en uitgaven; evenwicht tussen lusten en lasten der lidstaten; aanpassing van het gemeenschappelijk landbouwbeleid; Spaanse en Portugese toetreding - die tezamen de herstructurering uitmaken. Ook is de constatering onverminderd geldig dat voor het herstructureringsproces een bepaald tijdspad moet worden uitgestippeld. Ten tijde van de opstelling der meernoemde REZ-aantekening werd als eindtermijn voorschans 1 januari 1984 aangehouden. Hierop zal onder punt 5 van dit document worden teruggekomen.

3. Het blijft onverminderd noodzakelijk dat Nederland vasthoudt aan de opvatting dat de herstructurering voornamelijk betrekking heeft op de uitbreiding, bijstelling en herschikking van het beleid der Europese Gemeenschappen en van het in dat kader gecoördineerde nationale beleid en dat vraagstukken van nationale lusten en lasten en met name het vraagstuk van de Britse netto-bijdrage daarin hun oplossing moeten vinden. In concreto houdt dit in dat Nederland in de komende besprekingen het volle gewicht blijft leggen op zowel het eerste onderdeel van het Commissie-voorstel dat handelt over de uitbreiding en activering van het beleid buiten de landbouwsector, als op de bijstellingen op het gebied van het GLB, rekening houdend met de budgettaire mogelijkheden. Hieruit moet een verbreding van de belangengemeenschap tussen de lidstaten voortvloeien en daarmee een beter evenwicht in de verdeling van (niet slechts financiële) baten en lasten, zulks uiteraard met behoud van het systeem van eigen middelen. Aan het eind van dit proces dienen de financiering der gemeenschapsuitgaven en het profijt-evenwicht voor de lidstaten geen probleem meer op te leveren.

Naar Nederlands oordeel houdt overigens de benadering van de Commissie onvoldoende rekening met de economische voor- en nadelen van het EG-lidmaatschap, die niet in de EG-begroting hun weerslag vinden. Daarbij valt ook te denken aan de voordelen die lidstaten genieten van de export van industrieproducten naar derde landen, waarmede de Gemeenschap vrijhandelsakkoorden heeft gesloten (bijv. Duitse export naar EVA-landen).

4. Deze, op de ontwikkeling van het beleid gerichte, benadering wordt overigens wel bemoeilijkt door het feit dat afspraken over nieuw beleid op korte termijn bezwaarlijk hard zijn te maken. Het zal in een aantal gevallen in dit stadium moeilijk blijken veel verder te komen dan algemene oriëntaties en intentieverklaringen. De problematiek van de Britse begrotingsbijdrage is daarentegen in deze fase wel concreet en heeft bovendien een urgentie, in die zin dat een oplossing of tegemoetkoming m.b.t. het jaar 1982 is toegezegd. Zulks behoeft evenwel niet te betekenen dat e.e.a. reeds vóór 1 januari a.s. in kannen en kruiken zou moeten zijn.

Hoe dan ook, Nederland zal moeten bepleiten dat de afspraken over nieuw en te activeren beleid en over de aanpassing van het GLB, als grondslagen voor de herstructurering en voor een "relance" voor de EG, zo uitgebreid en dwingend mogelijk worden geformuleerd; een en ander bijv. door het overeenkomen van besluitenschema's en kalenders en afspraken met betrekking tot de nodige beslissingen in de Begrotingsraad, c.q. Vakraden.

5. Dat hiermee enige tijd gemoeid is, is zeker. De in de Aantekening van 6 maart genoemde einddatum van 1 januari 1984 lijkt bij nadere beschouwing onvoldoende realistisch. Men kan moeilijk volhouden dat de gehele herstructurering in twee jaren haar beslag zal kunnen hebben gekregen. Een verlenging valt daarom onder ogen te zien, waarbij wel beseft moet worden dat hier de mogelijkheid van een majeure concessie aan het VK aanwezig is, in zoverre als de Britse regering van meet af aan op een meerjarige regeling heeft aangedrongen, bij voorkeur t/m 1985/86, d.w.z. tot ruim na de volgende verkiezingen in het VK. Totdusverre is dit vanwege de onoverzienbaarheid van de implicaties geweigerd. Het in beschouwing nemen van een langere periode is derhalve een aanzienlijke tegemoetkoming,

die in verband gebracht zou moeten worden met de omvang van de aan het VK te verlenen compensatie alsmede met het degressieve karakter van een compensatieregeling (op dit aspect wordt hieronder nog teruggekomen).

Toch valt er voor een verlenging van de periode waarin de herstructurering zich moet hebben voltrokken veel te zeggen. Niet alleen zal het mogelijk zijn met des te meer kracht te poneren dat het Britse nettobijdrage-vraagstuk langs deze weg definitief opgelost zal worden, ook kan de "relance" van de Gemeenschap aldus, via diverse meerjarige werkprogramma's, op een steviger grondslag worden geplaatst. Het alternatief is in feite dat men terugvalt op korte termijn oplossingen, die met zich meebrengen dat men om de een of twee jaar opnieuw met het VK moet onderhandelen over financiële tegemoetkomingen, hetgeen voor de samenwerking binnen de EEG fnuikend is en de hoop op een constructieve rol van het VK als lid der Gemeenschap de bodem inslaat. Een tijdspad van 4 à 6 jaar voor de gehele herstructurering zou overigens niet in de weg staan van een regeling waarbij, binnen dit algemene arrangement, jaarlijkse uitvoeringsbeslissingen noodzakelijk zijn.

Op het verband met de toetreding van Spanje en Portugal wordt nader ingegaan in hoofdstuk F van deze nota. Aangaande de timing van de besluitvorming over de herstructurering dient vooropgesteld dat de besluiten over het algemene kader daarvan en met name v.w.b. de bijstellingen in het GLB tijdig vòòr het toetredingsbesluit genomen worden. Het verband tussen beide operaties mag voor het een en ander geen dilatoir effect hebben.

6. De genoemde onderlinge samenhang van de hierboven genoemde elementen der herstructurering brengt mede dat de ontwikkeling en voortgang op de diverse onderdelen zich parallel en in geïntegreerde aanpak dienen te voltrekken. Gewaakt dient te worden tegen discrepantie voor wat betreft de concrete en tijdige uitvoering der onderscheidene beleidsonderdelen. Onderlinge koppeling in voorwaardelijke termen lijkt echter ongewenst vanwege het gevaar van zich omkerende effecten die ook blokkerend kunnen werken op juist door Nederland verlangde ontwikkelingen.

1. De Commissie gaat, blijkens haar rapport d.d. 24 juni 1981, van de opvatting uit dat de ontwikkeling en uitbouw van beleid anders dan in de agrarische sector, de structurele oplossing moet bieden voor het vraagstuk van een beter evenwicht van lusten en lasten in de Gemeenschap, met name ten behoeve van de VK-situatie. De Commissie somt vijf beleidsterreinen op, waarop de Gemeenschap, prioritair, nieuwe of vernieuwde actie dient te entameren, te weten:
- uitbouw van de zone van monetaire stabiliteit (in het bijzonder de EMS);
 - de voltooiing van de interne markt;
 - energiebeleid;
 - onderzoekprogramma's (energie, agro-voedingsindustrie, milieubescherming, nucleaire veiligheid, biotechnologie);
 - actief mededingingsbeleid.

2. Deze keuze is kennelijk mede ingegeven door de algemene noodzaak het substraat van de gemeenschappelijke markt te versterken, waardoor temeer uitdrukkelijk afstand wordt genomen van een eenzijdig budgettaire benadering van het herstructureringsvraagstuk. Nederland onderschrijft deze brede communautaire benadering volledig, waarbij het de eigen merites der te entameren acties als eerste toetssteen voor selectie zal hanteren. Daarnaast zal tevens het oog gericht dienen te blijven op het mogelijke effect van ontvangstvergroting t.b.v. in bepaalde opzichten minder welvarende lidstaten. De REZ-nota van 6 maart 1981 noemde, behalve energie, nog andere beleidssectoren die, naar Nederlands inzicht, in aanmerking komen voor ontwikkeling en uitbouw van beleid, t.w.:

- regionaal beleid
- sociaal beleid
- transportinfrastructuur
- hulp aan niet geassocieerde landen*.

* In de REZ-aantekening d.d. 6 maart 1981 werd als prioriteit inderdaad ook genoemd "hulp aan niet-geassocieerden". Bij nader inzien komt het evenwel niet aangewezen voor deze actie in dit verband als prioriteit aan te merken, aangezien daarmee geen versterking van het substraat van de gemeenschappelijke markt, noch een wijziging in de middenstroom binnen de Gemeenschap bereikt worden. Uiteraard blijft de noodzaak bestaan onverminderd het oog gericht te houden op het belang van de relaties met de ontwikkelingslanden.

3. De door de Commissie gelanceerde gedachten omtrent uitbouw van de zone van monetaire stabiliteit - vide voorstel vijfde programma voor de economische politiek op middellange termijn - behoeven nog nadere studie en interdepartementaal overleg alvorens hierover een Nederlandse positie wordt geformuleerd in het kader van de herstructureringsoperatie, met name ten behoeve van de mogelijke Britse verhouding tot het EMS. Daarbij zou onderzocht moeten worden in welke mate het VK gebruik zou kunnen maken van de in het EMS voorziene maatregelen ter versterking van economieën van minder welvarende lidstaten.

Nederland kan constructief meewerken aan de actie ter voltooiing van de interne markt, evenals aan een actief mededingingsbeleid, inhakend op de noodzakelijke industriële aanpassingsprocessen en modernisering van het productieapparaat. Op energiegebied zien wij met belangstelling nadere Commissievoorstellen tegemoet. Wij zullen deze in constructieve geest toetsen op hun waarde als bijdrage aan het herstructureringsproces.

De omvang der kosten van de onderzoekprogramma's en het specifieke VK-belang daarbij, vallen in dit stadium nog niet te beoordelen. In beginsel echter kunnen deze programma's - Nederland acht de gerichtheid op "speerpunt"-activiteiten interessant - mede een aanzet vormen voor herstel van Britse industriële activiteit.

4. In de toevoeging van het regionaal beleid aan de prioriteitenlijst van de Commissie ligt de mogelijkheid besloten het Fonds een meer beleidsgerichte functie te laten vervullen, dan het thans doet vanwege het nagenoeg louter middelen overdragend karakter ervan. De steeds door Nederland voorgestane uitbreiding van de quota-vrije sector zou daar toe onder meer instrumenteel kunnen zijn. Een en ander zou tevens het VK ten goede kunnen komen. Uit deze beleidsombuiging zou kunnen voortvloeien dat Nederland (relatief) minder uit het EFRO zal gaan ontvangen, al moet de optie van een "netto fonds" worden afgewezen. Nederland moet er wel naar streven dat aan het additionaliteitsbeginsel strikt de hand wordt gehouden.

Het opzetten van communautaire transportinfrastructuurprojecten en het voteren van communautaire gelden daarvoor, zouden, onder bepaalde modaliteiten, mede de Britse netto-positie in beduidende mate kunnen beïnvloeden.

Ondanks de omvangrijke werkloosheid in de lidstaten, draagt het Europees Sociaal Fonds in zijn huidige opzet en omvang slechts in beperkte mate bij tot bestrijding, opvang of sociale begeleiding daarvan. Door middel van herziening van het ESF en afhankelijk daarvan een eventuele uitbreiding der middelen zal het Fonds een belangrijke rol kunnen gaan spelen bij de oplossing van de werkloosheidsproblematiek mede in het licht van door de Gemeenschap geïnitieerde industriële aanpassing. Zulks zou een sterk begunstigend effect voor het VK teweeg kunnen brengen.

C. BIJSTELLINGEN GEMEENSCHAPPELIJK LANDBOUWBELEID

1. Het gedeelte van het Commissierapport dat handelt over het GLB bouwt voort op eerdere uiteenzettingen van die zijde, met name in het "reflectie"-document van december 1980 - een document met welks teneur Nederland kon instemmen, afgezien van terughoudendheid op enkele onderdelen. Er worden thans een aantal nieuwe elementen in het spel gebracht, waarvan de voornaamste zijn:
 - een prijspolitiek, waarbij de prijzen in de voornaamste concurrerende landen een belangrijke faktor zullen vormen;
 - de invoering van in volume uitgedrukte produktiedoelstellingen voor alle sectoren, met corresponderende beperkingen voor de werking van de garantiemechanismen;
 - een actiever exportbeleid (samenwerkingsakkoorden met andere exporteurs en lange termijn exportcontracten);
 - de mogelijkheid, in uitzonderingsgevallen, van rechtstreekse inkomenssteun, al of niet met een communautair aandeel in de financiering.

2. In het algemeen kan Nederland de Commissie in haar benadering volgen. Er zijn mogelijkheden in de diverse sectoren en marktordeningen om de "cost effectiveness" van het beleid te vergroten en deze moeten ten volle worden benut. De Europese Commissie zelf kan daar door haar beheersfunctie een belangrijke rol bij spelen. Ook de verdergaande suggesties, zoals boven aangeduid, verdienen onze steun, hoewel e.e.a. pas werkelijk kan worden beoordeeld wanneer meer specifieke voorstellen per produktengroep beschikbaar zijn.

3. Wat betreft de prijspolitiek lijkt ook in de komende jaren een uitgesproken gematigd beleid noodzakelijk, met name in de excedentaire sectoren. In het bijzonder zou bezien moeten worden of op grond van het criterium van de voornaamste concurrerende landen tot een relatieve prijsverlaging kan worden gekomen in de granensector, mede ter verhoging van de concurrentiekracht en i.v.m. het probleem van de graan-substituten.
4. T.a.v. de produktiedoelstellingen ware op te merken dat deze dienen te worden opgevat als "garantiedoelstellingen" en niet als produktiequota. In die zin kunnen zij een aanvaardbaar instrument vormen, waarvan de effectuering per marktordening kan verschillen. In elk geval dienen bij overschrijding van de garantiedoelstelling bepaalde gevolgen in te treden, bijv. t.a.v. medeverantwoordelijkheidsheffingen of t.a.v. beperking van interventiemogelijkheden.
5. T.a.v. het exportbeleid is in de REZ-Aantekening reeds vermeld dat akkoord gegaan wordt met een uitvoerbeleid dat de positie van de Gemeenschap als voedslexporteur handhaaft, mits daarbij verstoringen op de wereldmarkt worden vermeden. Dit behoeft niet op gespannen voet te staan met het door de Commissie voorgestane aktiever exportbeleid. Vooral het overleg met andere landen tot stabilisatie van de wereldmarktprijzen moet worden aangemoedigd. Over exportcontracten op lange termijn, anders dan in een incidenteel geval, moet het oordeel voorlopig worden aangehouden. Er zijn echter ook vormen van exportbeleid (met grote inzet van restituties) denkbaar die door Nederland zouden moeten worden afgewezen, zowel wegens de financiële als handelspolitieke consequenties. Voorts zijn hier de belangen van ontwikkelingslanden in het oog te houden, zoals in de Aantekening vermeld.
6. T.a.v. rechtstreekse inkomenssteun is door de REZ van 26 juni jl. een nadere conclusie getrokken, in die zin "dat gesproken zou kunnen worden over zekere nationale inkomens-toeslagen, mits niet communautair gefinancierd".* Het is in

* Dit houdt een wijziging in t.o.v. de REZ-Aantekening van 6 maart, p.3.

elk geval van belang zeker te stellen dat nationale inkomens-
steun niet produktgebonden mag zijn teneinde concurrentie-
vervalsing te vermijden; met name valt te denken aan maat-
regelen in de fiscale en sociale sfeer. Een communautaire
normstelling en toetsing is derhalve een vereiste.

7. De Nederlandse medewerking aan bijstellingen van het beleid
in bovengenoemde richting is overigens wel geclausuleerd door
de volgende overwegingen:

- In geen geval kan worden ingestemd met wijzigingen die in
feite een gedeeltelijke re-nationalisatie van het GLB zouden
betekenen. De eenheid van de markt en de uniforme toepassing
van de marktordeningen mogen onder geen beding worden aangetast.
- Hetzelfde geldt voor de gezamenlijke financiële verantwoorde-
lijkheid.
- De beleidsbijstellingen die in de zuivelsector zwaar zullen
wegen, zullen gelijkelijk voor de lidstaten moeten gelden,
waarbij discriminaties tussen types van producenten moeten
worden vermeden, afgezien van gebruikelijke uitzonderingen.
Ook dienen alle marktordeningen in dit proces te delen en niet
alleen die betreffende de zgn. "noordelijke produkten". De
oplossing van de onevenwichtigheid in de beschermingsgraad
tussen noordelijke en zuidelijke produkten dient evenwel niet
gevonden te worden in optrekking van de beschermingsgraad van
de zuidelijke produkten. De effecten van de toetreding van
Spanje en Portugal moeten daarbij mede in beschouwing worden
genomen, terwijl de toetreding de resultaten van de herstruc-
turering intact dienen te laten.

Bij deze gehele exercitie mag niet worden vergeten dat het
GLB een bijzondere betekenis toekomt als volledig geïntegreerde
beleidssector op communautair niveau en uit dien hoofde als
hoeksteen van de Gemeenschap. De doeleinden van dit beleid zijn
in de afgelopen 15 à 20 jaar over het algemeen met een redelijke
mate van succes nagestreefd, doch wel tegen een kosteniveau dat
hoog is en een te groot gedeelte van de beperkte EG-middelen
is gaan opeisen; overigens heeft het beleid in een aantal
sectoren tot scheeftrekking van de vraag en aanbod verhouding
in de gemeenschappelijke markt geleid. Over het belang voor
Nederland van het bestaan van een vrij toegankelijke agrarische
markt binnen de Gemeenschap behoeft niet uitgeweid te worden.
Aanslagen op dit beleid en destructieve amenderingen dienen
derhalve resoluut te worden afgewezen. Tezelfdertijd maakt de
grote waarde van het GLB het noodzakelijk dat thans een

geconcentreerde poging wordt ondernomen om een aantal uit de hand gelopen ontwikkelingen, met name t.a.v. de structurele overschotten, weer onder controle te krijgen en tevens het kostenpeil beter te beheersen.

8. De verhouding van de bijstelling van het GLB tot de herstructurering komt vooral tot uiting in het relatieve aandeel dat de FEOGA-garantie-uitgaven innemen in het totaal van de EG-begroting. De REZ-aantekening van 6 maart jl. geeft als kernpunt een systeem aan volgens welke de ontwikkeling van deze uitgaven dient te blijven onder de groei van de beschikbare Eigen Middelen, zodat in 1983 het beslag daarvan op de totale EG-begroting tot 60% zou zijn afgenomen. De Europese Commissie noemt in haar voorstel een dergelijke normering niet en ziet een vergelijkbare uitkomst alleen als gevolg van doorgevoerde beleidswijzigingen en niet als uitgangspunt daarvoor.

Niettemin lijkt het van belang dat Nederland aan de gekozen opzet vasthoudt, al was het maar om een maatstaf te hebben waaraan gesuggereerde beleidsaanpassingen kunnen worden getoetst. De gestelde norm ligt op het ogenblik binnen het bereik doch hierbij spelen toevallige marktomstandigheden een voorname rol. Dit indiceert te meer de noodzaak door middel van gericht beleid de garantiekosten relatief terug te dringen en beneden het peil van de Eigen Middelen groei te houden. Enige expliciete formulering* te dien aanzien komt noodzakelijk voor om de herstructurering een "hard" karakter te geven, hetgeen onontbeerlijk is in het afwijzen van excessieve eisen van sommige lidstaten op het gebied van budgettaire compensaties.

9. Een nadere, meer gedetailleerde standpuntbepaling t.a.v. het GLB zal eerst mogelijk zijn, nadat de Europese Commissie in oktober/november a.s. haar voorstellen zal hebben gepresenteerd inzake de produkt doelstellingen, de samenhang der prijzen, de medeverantwoordelijkheid der producenten, de inkomenstoelagen en de nationale steunmaatregelen. Nederland zal deze voorstellen mede beoordelen in het licht van de budgettaire doelstelling, alsmede doelstellingen voor het landbouwstructuurbeleid.

* Zie terzake de REZ-nota van 6 maart 1981, pag. 2.

D. BUDGETTAIR KADER VOOR HERSTRUCTURERING EG-BEGROTING

1. Onder dit hoofd zijn een aantal gegevens en prognoses opgenomen die een beeld geven van het (geraamde) budgettaire kader en de financiële ruimte waarbinnen zich het herstructureringsproces voor de eerste jaren kan ontwikkelen. Het ziet er voorshands naar uit dat tot 1984, binnen de grenzen van de tot dan beschikbare Eigen Middelen, een uitgavenpatroon gerealiseerd kan worden dat verenigbaar is met een aanzet tot de herstructurering, zoals die Nederland voor ogen staat.

In dit verband zij herinnerd aan het uitgangspunt van de REZ-aantekening dat er avant 1 januari 1984 geen feitelijke verruiming komt van de 1 procent BTW-grens voor wat betreft de afdrachtverplichting der lidstaten. Na die datum, in geval de uitbreiding met Spanje en Portugal alsdan een feit zou zijn met de nieuwe perspectieven vandien en rekening houdend met het alsdan op gang gekomen herstructureringsproces, zou verruiming van de financiële armslag der Gemeenschap tot de mogelijkheden dienen te behoren. Aangaande dit vraagstuk oordeelt de Commissie in haar rapport van 24 juni 1981 dat de activiteit van de Gemeenschap niet verder zal kunnen worden ontwikkeld als de omvang van de communautaire begroting kunstmatig wordt beperkt door de plafonnering van de middelen op het huidige peil. Zij volstaat met "de nodige initiatieven" in het vooruitzicht te stellen zonder enige verdere precisering terzake. In ieder geval kan gesteld worden dat een herstructureringsoperatie, voor zover het accent op uitbouw en vernieuwing van communautair beleid zal vallen en die voorziet in aanmerkelijke compensatiebetalingen aan het VK - zij het dat de beoogde bijstellingen in het GLB weer een bezuinigend effect zullen hebben - de gemeenschapsbegroting op korte termijn sterk onder druk zal zetten. Het wordt op dit ogenblik evenwel niet opportuun geacht op initiatieven van de Commissie vooruit te lopen.

2. Geraamde ontwikkeling van de eigen middelen

Voor 1981 bedraagt het totaal van de eigen middelen binnen de 1% BTW-grens 20.421 miljoen ECU.

Dit bedrag is als volgt samengesteld:⁽¹⁾

Landbouwheffingen	1.902 mln. ECU
Bijdragen/heffingen suiker en isoglucose	571
Douanerechten	6.274
1% BTW-grondslag	11.510
Financiële bijdrage Griekenland	<u>164</u>
Totaal	20.421

Voor 1982 zijn de geraamde bijdragen als volgt:⁽²⁾

Landbouwheffingen	1.899 mln.ECU
Bijdragen/heffingen suiker en isoglucose	786
Douanerechten	6.939
1% BTW-grondslag	12.974
Financiële bijdrage Griekenland	<u>203</u>
Totaal	22.801

-
- 1) Uitgaand van de rectificatieve begroting 1/1981.
 - 2) Uitgaande ontwerp-begroting 1982, zoals vastgesteld door de begrotingsraad op 23/7/1981.

Voor 1982 betekent dit een stijging ten opzichte van 1981 met 11,6%. De stijging van de landbouwheffingen en bijdragen suiker bedraagt 8,6%, die van de douanerechten 10,6% en van de 1% BTW-grondslag 12,7%. Voor de jaren 1983 en 1984 kan de ontwikkeling van de middelen als volgt worden geraamd:¹⁾

Op grond van simulaties kan voor de landbouwheffingen en bijdragen suiker een stijging van 8 á 10% per jaar worden verwacht.

Op basis van de raming van de ontwikkeling van de waarde van de invoer uit derde landen in de lidstaten en de raming van de douanetarieven wordt voor de inkomsten uit douanerechten een stijging van 6 á 7% per jaar verwacht.

Voor de 1% BTW-grondslag wordt op basis van de grondslag voor 1982 en de ramingen voor de ontwikkeling van het BNP in de lidstaten een gemiddelde stijging van 10% per jaar geraamd.

Voor 1983 en 1984 bestaat aldus het volgende beeld:

	1983	1984
Landbouwheffingen en bijdragen suiker	2.900	3.200 mln ECU
Douanerechten	7.400	7.900
1% BTW-grondslag (incl. financiële bijdrage Griekenland)	14.495	15.970
Totaal binnen 1% BTW-plafond	24.795 (+8,7%)	27.070 (+9,1%)

3. Ontwikkeling van de uitgaven²⁾

Voor 1982 kan op basis van de ontwerp begroting 1982 en de voor het Europese Parlement beschikbare marge voor verhoging van de niet-verplichte uitgaven een schatting worden gemaakt van de totale uitgaven. Deze ziet er als volgt uit:

EOGFL garantie (incl. reserve in hfdst. 10.0 exclusief voedselrestituties)	13.637 mln ECU
Niet verplichte uitgaven	3.524
Maatregelen V.K.	1.657
Overige uitgaven	<u>3.162</u>
Totaal	21.980.

2) In het navolgende zal alleen worden ingegaan op de ontwikkeling van de betalingskredieten.

1) Voorontwerp begroting 1982, deel VII B, pag. 1168

In deze opstelling bedragen de landbouwgarantieuitgaven 61,6% van het uitgaventotaal (verg. 60% doelstelling in REZ-nota). Onder het 1% BTW-plafond zou een marge van ca 820 miljoen ECU resteren. Het BTW-percentages van ca 0,93 bedragen (0,88 in 1981).

Uitgaande van het geschatte beeld voor 1982 kan het beeld voor 1983 en 1984 geschetst worden.

Vooronderstellingen hierbij zijn:

- De stijging van de landbouwgarantieuitgaven bedraagt 8,0% rekening houdend met de doelstelling van de REZ-nota, uitmondend in een stijging van de landbouwuitgaven die niet uitgaat boven de stijging van de eigen middelen. Gezien de uiteenlopende hypothesen welke de Europese Commissie hanteert lijkt een stijging van 8% een reële veronderstelling. Er zij met nadruk op gewezen dat het percentage van 8,0% met bepaalde onzekerheden is omgeven, doch in principe haalbaar geacht moet worden. De relatief gematigde ontwikkeling van de garantieuitgaven in het lopende jaar wordt met name veroorzaakt door gunstige conjuncturele ontwikkelingen. Zonder structurele beleidsaanpassingen kan een tegenvallende conjuncturele ontwikkeling echter leiden tot sterke uitgavenstijgingen.
- De stijging van de niet-verplichte uitgaven welke voor het overgrote deel bestaan uit uitgaven voor de structuurfondsen bedraagt 15%. In het licht van het bereiken van een beter evenwicht binnen de begroting lijkt dit een redelijke veronderstelling, doch in het licht van de ontwikkeling in de afgelopen jaren is dit een relatief gematigde ontwikkeling.
- De stijging van de overige uitgaven bedraagt in overeenstemming met de drie jaren ramingen van de Europese Commissie gemiddeld ca 10%.

Tezamen leveren deze vooronderstellingen voor 1983 en 1984 het volgende resultaat

	1983	1984
EOGFL-garantie	14.727	15.905 in mln ECU
Niet-verplichte uitgaven	4.053	4.660
Overige uitgaven	<u>3.478</u>	<u>3.816</u>
Totaal	22.258 (+9,5%)	24.381 (+9,5%)

Opgemerkt zij dat in deze opstelling geen rekening is gehouden met een bedrag voor aanvullende maatregelen voor het Verenigd Koninkrijk noch met enige andere beleidsaanpassing in het kader van de herstructureringsdiscussie. Op deze wijze kan in het navolgende duidelijk aangegeven worden wat de totale ruimte is voor zowel maatregelen voor het V.K. als voor herstructureringsbesluiten.

4. Vergelijking van de middelen met de uitgaven

Op basis van de hiervoor beschreven raming van de ontwikkeling van middelen en uitgaven kan op eenvoudige wijze geconstateerd worden wat de omvang is van de resterende ruimte onder de grens van de 1% BTW-grondslag.

		<u>in mln. ECU</u>	
	1982	1983	1984
Eigen middelen tot het maximum van 1% van de BTW	22.801	24.795	27.070
Geraamde uitgaven totaal (excl. maatregelen V.K.)	<u>20.323</u>	<u>22.258</u>	<u>24.381</u>
Resterende ruimte beschikbaar voor maatregelen V.K. en herstructurering	2.478	2.537	2.689

Deze uitkomsten geven aanleiding tot een aantal opmerkingen.

Rekening houdend met de eerder genoemde onzekerheden omtrent de ontwikkeling van de EOGFL-garantieuitgaven en de marge die daarom beneden het 1% BTW-plafond gehandhaafd zou moeten worden is de bestaande ruimte zeer beperkt.

Tevens kan geconstateerd worden dat de ruimte in de komende drie jaren vrijwel constant blijft. Dit onderstreept enerzijds de stelling dat tegelijkertijd met de ontwikkeling van nieuw beleid in het kader van de herstructurering in andere beleidssectoren middelen vrijgemaakt zullen moeten worden.

Anderzijds betekent het dat naarmate de herstructurering vordert en eventueel beslag op middelen legt, de compensatie voor het V.K. afgebouwd zal moeten worden.

Tenslotte is duidelijk dat indien een zekere marge tot het 1%-BTW-plafond wordt gehandhaafd, op korte termijn een financiële compensatie voor het V.K. maximaal in de orde van grootte van de compensatie voor 1980 en 1981 kan zijn.

E. VRAAGSTUKKEN I.V.M. COMPENSATIE VK

1. In de REZ-Aantekening van 6 maart werd erkend dat geen oplossing gevonden was voor het probleem van de netto-bijdrage van het VK. Op de in die nota voorziene termijn kan ook bezwaarlijk gesteld worden dat de diverse wijzigingen in de beleidssectoren een zodanige herdistributie van baten en lasten zouden teweegbrengen dat het Britse probleem dientengevolge zou zijn verdwenen. Bij het in beschouwing nemen van een langere termijn (zie par. A4) kan zulks aannemelijker worden gemaakt. Men kan dan tevens rekenen op een verdere verschuiving van het Britse handelspatroon ten gunste van de Gemeenschap, waardoor de on-evenwichtigheid bij de afdracht van douane- en heffingenontvangsten zal afnemen.

2. De Europese Commissie stelt voor ten behoeve van het VK een financieel compensatiemechanisme te creëren dat erop gericht is aan dat land jaarlijks een uitkering te doen ter grootte van het (gehele of gedeeltelijke) verschil tussen het Britse BNP-aandeel in het BNP van de Gemeenschap enerzijds en het Britse aandeel in de FEOGA-garantie-uitgaven anderzijds.* Dit systeem zou gedurende een voldoende lange periode (7 jaar?) moeten gelden. Deze uitkering zou worden gefinancierd, hetzij uit de gemeenschapsbegroting (als de 1% grens dit zou toestaan) hetzij, in het meer waarschijnlijke geval, door kortingen ("impot de solidarité") op communautaire betalingen aan de andere lid-staten dan het VK. De solidariteitsheffing zou worden omgeslagen volgens een sleutel, waarin het aandeel in de ontvangsten uit het FEOGA-garantiefonds een belangrijke rol zal spelen, met een bijzondere formule om de armere lid-staten te ontzien. De lid-staten zouden de aldus ontstane tekorten uit nationale middelen moeten aanvullen.

* Voor 1980 zou dit hebben betekend het verschil tussen 885 MECU (werkelijke ontvangsten uit FEOGA-garantie) en 2130 MECU (ontvangsten als BNP-aandeel van 18.86% zou hebben gegolden), is 1245 MECU. Het BNP-aandeel voor 1981 bedraagt 20.63%.

3. In het algemeen blijft de stelling overeind, dat een ex post correctiemechanisme in het communautaire financiële bestel in beginsel als een verwerpelijke zaak dient te worden aangemerkt. Echter, gezien zowel de voorgeschiedenis van het Britse lusten en lasten vraagstuk en de termen van het mandaat d.d. 30 mei 1980, als de buitengewone situatie waarin het VK nog steeds verkeert binnen en ten opzichte van de Gemeenschap, lijkt een of andere compensatie regeling t.a.v. het VK onvermijdelijk.

Hoewel het thans ter tafel liggende Commissievoorstel op het eerste gezicht een aantal voordelen lijkt te hebben (een eenvoudige formule; geen toepassing voor de BRD), kleven aan dit voorstel zulke nadelen, dat het niet voor aanvaarding in aanmerking komt, t.

- Het voorgestelde systeem is een onverhulde en perfecte toepassing van het beginsel van "juste retour", zij het t.a.v. één (maar wel het belangrijkste) onderdeel van de begroting. Als zodanig is het een hoogst bedenkelijk precedent.
- Het systeem zou het VK tot in lengte van jaren immuun maken voor de financiële ontwikkeling van het GLB, waardoor het zich zonder reserve zou kunnen inzetten voor de bevordering van korte termijn-producentenbelangen.
- Aangezien het VK wegens de kleine omvang van de agrarische sector altijd relatief weinig van de garantie-uitgaven zal profiteren, is er geen natuurlijke limiet in de tijd voor het stelsel van correcties.
- Het systeem is onlogisch in die zin dat, naarmate het het VK beter gaat en het Britse aandeel in het communautaire BNP toeneemt, de financiële bijstand groter moet worden.
- Het Commissievoorstel voorziet dat nationale schatkisten de tekorten, ontstaan door de solidariteitsheffing, zouden bijpassen, hetgeen in wezen neerkomt op een nationale financiering van communautaire uitgaven: evenzeer een hoogst ongunstig precedent en een ontkenning van één van de grondbeginselen van het mandaat van 30 mei 1980. Bovendien een regeling die nationale parlementaire goedkeuring behoeft. Nog afgezien van de vraag of deze gemakkelijk te verkrijgen zal zijn, kan in elk geval gesteld worden dat de vereiste goedkeuringsprocedures de nodige tijd in beslag zullen nemen, hetgeen het in werking treden van een besluit aanzienlijk zal vertragen.
- Eerste berekeningen wijzen uit dat het systeem, waaraan de armere landen niet zouden hoeven bij te dragen $2\frac{1}{2}$ maal zo duur voor Nederland zal zijn dan het huidige aandeel in de begroting, BTW-sleutel (+ 520 i.p.v. 220 miljoen gulden), uitgaande van een compensatie van 1 mrd ECU.

4. Een meer fundamentele vraag is waarom het VK überhaupt in aanmerking komt voor financiële correcties ten koste van de overige lid-staten. De beantwoording van deze vraag is enerzijds gelegen in bepaalde objectieve constatering omtrent de positie van het VK en anderzijds in de meer subjectieve beoordeling van de lid-staten in 1980 omtrent de onvermijdelijkheid van een tegemoetkoming aan het VK (nadat men reeds in 1975 een vergelijkbare tegemoetkoming had verricht in de vorm van het correctie-mechanisme van Dublin - dat overigens nooit tot betalingen aanleiding heeft gegeven).

Wat betreft de objectieve constatering moet worden gewezen op de uitzonderlijke omvang van de te verwachten verschillen tussen hetgeen het VK bijdraagt aan de Gemeenschapsbegroting en wat het daaruit ontvangt. Hoe fundamenteel onjuist de berekening van zulke netto-posities ook moge zijn, een feit blijft dat deze voor het VK zeer veel slechter uitvallen dan voor enige andere lid-staat. Volgens de Europese Commissie zou dit negatieve saldo voor het VK in 1984 kunnen oplopen tot boven de 3000 miljoen r.e., hetgeen meer dan tweemaal zo groot zou zijn als het negatieve saldo van de BRD. Dat hier sprake zou zijn van een onrechtvaardig verschil kan, met alle twijfels omtrent het gebruikte cijfermateriaal, niet geheel worden ontkend. In de tweede plaats moet ook worden geconstateerd dat het VK zich geconfronteerd ziet met economische moeilijkheden van een uitzonderlijk structureel karakter, leidend tot een proces van de-industrialisatie dat niet in diezelfde vorm voorkomt elders in de Gemeenschap. Er is vanwege deze twee genoemde omstandigheden wel enige aanleiding om de positie van het VK in de Gemeenschap te erkennen als een uniek geval.

Daaraan moet worden toegevoegd de constatering dat de overige lid-staten het in mei 1980 verantwoord achtten een belangrijke financiële handreiking aan het VK te verlenen op grond van een afweging, waarvan men mag vermoeden dat zij thans dezelfde

geldigheid bezit als destijds. Er zijn althans geen objectieve factoren aan te wijzen die tot een duidelijk andere conclusie zouden kunnen leiden. De argumenten die toen voor een belangrijke geste van politieke solidariteit hebben gepleit lijken ook nu aanwezig te zijn, hoe zeer men ook voorop dient te stellen dat het vinden van een oplossing voor de economische moeilijkheden van het VK de eerste en voornaamste verantwoordelijkheid blijft van de regering van dat land. Niet minder

5. De politieke aspecten verdienen in dit verband nog nadere aandacht. Een groot deel van de Britse publieke opinie heeft zich tegen de Gemeenschap gekeerd en de belangrijkste oppositiepartij heeft de uittreding inmiddels hoog in het vaandel geschreven. Er kan uiteraard geen sprake van zijn deze binnenlandse politieke ontwikkelingen door welke financiële tegemoetkoming ook op een beslissende wijze te beïnvloeden. Toch is het een feit dat een voortduren van het geschil over de Britse netto-bijdrage, zeker indien zulks jaarlijks tot spectaculaire meningsverschillen in de EG zou leiden, in dit gehele proces een uiterst negatieve faktor zal blijven en dat het in het belang van de Gemeenschap in haar geheel is althans deze factor te elimineren.

6. Een correctiemechanisme voor het VK zou dienen te voldoen aan de volgende criteria:

- Het mechanisme behoort te worden ondergebracht in de begroting van de Gemeenschap, zoals dat ook geschied is met de supplementaire betalingen aan het VK voor 1980 en 1981. Dit houdt in dat een bruto financiering noodzakelijk is en dat de uitgaven bestreden moeten worden uit de eigen middelen van de Gemeenschap. Hetgeen implicaties kan hebben voor de grens van 1% afdracht van de BTW.

Financiering via de EG-begroting houdt tevens in dat ook de Bondsrepubliek haar normale aandeel zal moeten bijdragen, terwijl ook de zgn. armere lidstaten (Ierland, Italië en Griekenland) volgens hun normale sleutel blijven bijdragen. Hier zal voor deze categorie landen tegenover staan dat bij de ontwikkeling van nieuw of uitbreiding van bestaand beleid (bijv. Regionaal Fonds) de nodige compensatie te verwachten is.

- Aangenomen mag worden dat elke sleutel van een buiten de begroting vallend mechanisme ongunstiger voor Nederland zal zijn dan de Nederlandse begrotings sleutel.
- De correctie betalingen dienen deel uit te maken van de in par. A.6. genoemde geïntegreerde aanpak.
- De correctiebetalingen zouden een partieel karakter moeten hebben in die zin dat zij niet het gehele verschil tussen Britse bijdragen en ontvangsten, hoe ook berekend, zouden overbruggen doch slechts een deel daarvan. Dit lijkt nodig om het gevaar van een "juste retour" te bezweren.
- De correcties zouden degressief van aard moeten zijn, met een vast eindpunt "0", op grond van de overweging dat in toenemende mate vertrouwd moet kunnen op het regeneratievermogen van de Britse economie, zoals deze blijkt uit bepaalde gunstige ontwikkelingen in het VK die trendmatig blijken te zijn, zoals: een zich gunstig ontwikkelende betalingsbalans, een geleidelijk meer op de Gemeenschap gericht handelspatroon, terwijl het VK, als enige lidstaat zich inmiddels heeft opgewerkt tot netto-exporteur van olie en een netto-positieve zelfvoorzieningsgraad voor wat energie bereikt heeft. Tevens speelt hierbij een rol de corrigerende werking van de herstructurering van het EG-beleid. De financiële correcties zijn dan te zien als een voorschot op de resultaten van deze herstructurering en ontwikkeling en kunnen geleidelijk in betekenis afnemen.

- Het systeem dient alleen van toepassing te zijn op het VK vanwege de bijzondere kenmerken van de Britse situatie.
- De compensatie aan het VK dient in tranches te worden gecommiteerd.
- De besteding van de gelden dient aan strikte regels te worden gebonden.

7. Het is op dit ogenblik nog niet mogelijk zich een duidelijk beeld te vormen van de formule die aan een correctiemechanisme ten grondslag zou moeten liggen, noch is het geheel zeker dat tot een bepaalde formule moet worden gekomen. Het is ook denkbaar dat, evenals in mei 1980 in feite is geschied, men uitgaat van een bedrag ad hoc dat via onderhandelingen tot stand komt. Dit zou kunnen geschieden door op een of andere wijze aansluiting te zoeken bij de bedragen die voor 1980 en 1981 aan het VK zijn toegekend, t.w. resp. 1175 en 1410 miljoen r.e., waarbij overigens kan worden opgemerkt dat het Britse deficit over die jaren aanmerkelijk lager uitviel dan op 30 mei 1980 verwacht werd. Voor 1982 zou een nieuw bedrag of forfaitaire wijze kunnen worden vastgesteld dat vervolgens onderhevig is aan een vaste degressie.

Omdat noch het VK, noch de Commissie duidelijke indicaties over bedragen hebben gegeven en de uitkomst voor 1981 nog niet bekend is, lijkt het nog niet opportuun reeds thans de Nederlandse positie t.a.v. een bedrag te bepalen. Wel kan dienen dat het uitgangsbetrag dient te liggen onder dat voor 80 en 81 hetgeen voor Nederland neerkomt op een bijdrage op jaarbasis van ten hoogste 225 mln guldens.

Verwezen zij in dit verband tevens naar het gestelde in de REZ-aantekening omtrent het buiten beschouwing laten van heffing- en douanerechten bij de berekening van de zgn. nationale bijdrage.

8. Het is in dit stadium nog niet mogelijk om zich reeds precies een beeld te vormen van de omvang van de Nederlandse financiële bijdrage aan het gehele complex van herstructureringsmaatregelen. Uitgangspunt dient uiteraard te zijn de daaruit voortvloeiende lasten tot het minimum te beperken, waarbij er overigens op gewezen moet worden dat het positieve netto-saldo dat Nederland thans geniet geenszins een vast gegeven is en dat het met name door ontwikkelingen in de landbouwsector aan aanmerkelijke schommelingen onderhevig kan zijn. Een vermindering van dit saldo kan, uit hoofde van de herstructurering bestaan uit de volgende componenten:
- de gevolgen van nieuw of geactiveerd beleid waarvan Nederland financieel relatief weinig zal profiteren;
 - de gevolgen van verminderde garantieuitgaven in de landbouwsector;
 - de gevolgen van verhoogde BTW-afdracht als gevolg van compensatiebetalingen aan het VK;
 - verminderde ontvangsten uit ESF, EFRO e.d..

Belangrijke overwegingen bij e.e.a. dienen te zijn dat Nederland voor de herstructurering niet te veel wenst te betalen, in die zin dat wij zowel uit hoofde van het landbouwbeleid als ten aanzien van het VK te grote offers zouden moeten brengen. Er zal in het geheel van de bovengenoemde drie componenten een zekere afweging dienen plaats te vinden, opdat het totaal van de Nederlandse bijdrage binnen de perken blijft.*

* Er zij voorts op gewezen dat gezien het feit dat de terugbetaling aan het VK forfaitair zou moeten zijn en los zou komen te staan van de werkelijke budgettaire tekorten van het VK, ons land ondanks verminderde ontvangsten uit het GLB en de daaruit voortvloeiende verbetering van de VK netto-positie, toch het forfaitair vastgestelde bedrag moet betalen.

9. Ten overvloede wordt hier herhaald, hetgeen ook in de REZ-Aantekening is gesteld dat er geen enkele aanleiding is financiële correcties te voorzien voor de BRD. De BRD kan zich, op grond van het mandaat van 30 mei 1980, ook niet onttrekken aan haar bijdrage aan de financiële tegemoetkoming aan het VK voor het jaar 1982. Met genoegen kan worden geconstateerd dat ook de Europese Commissie geen aanleiding ziet om voor de BRD enige speciale regeling te voorzien. De conclusie in dit stadium dient te luiden dat elke Duitse claim op een financiële uitzonderingspositie dient te worden afgewezen en dat ook de BRD genoegdoening zal moeten vinden in de bijstelling die in de sfeer van beleid zal worden aangebracht. Of er buiten de directe financiële sfeer enige mogelijkheid aanwezig is om de BRD althans enige psychologische satisfactie te geven zal nader dienen te worden bezien.

E. UITBREIDING GEMEENSCHAP

In de REZ-aantekening is reeds gesteld dat verzekerd moet worden dat de uitbreiding van de Gemeenschap met Spanje en Portugal niet zal leiden tot een ongedaan maken van de resultaten van de herstructurering. Hierbij gaat het met name om de financiële gevolgen van op deze landen gerichte activiteiten van de Fondsen maar ook van het beleid in de sectoren groente en fruit, wijn en olijfolie waar structurele overschotten dreigen. De aanpassingen die t.a.v. het beleid in deze sectoren noodzakelijk zullen zijn met het oog op de toetreding, dienen derhalve mede in het licht van de herstructureringsdoelstellingen te worden gezien. Zulks wordt gecompliceerd door de omstandigheid dat in het nu voorzien scenario de toetreding van de twee genoemde landen zijn beslag moet krijgen voordat de herstructurering voltooid kan zijn. Beide processen hebben hun eigen dynamiek, toch zullen zij niet onafhankelijk van elkaar kunnen verlopen. Voor het overige moge verwezen worden naar punt IV van de REZ-aantekening.

Addendum bij de Conclusies van de Coördinatie Commissie van
1 september 1981

Op blz. 3 van de in het hoofd genoemde conclusies dient aan de
eerste daar getrokken conclusie te worden toegevoegd :

"Onder aantekening van het ministerie van Financiën, dat :

- de prioriteitenstelling t.a.v. het ESF/EFRO dient te worden
gerelativeerd en veeleer als onderhandelingsinstrument zou
dienen te worden gebruikt;
- de herziening van het ESF niet dient te leiden tot inkomens-
suppletiereregelingen à la het staalvolet."

Herstructurering EG-begroting

De Coördinatie Commissie voor Integratie- en Associatieproblemen heeft op 1 september j.l. de nota van het Ministerie van Buitenlandse Zaken besproken inzake de herstructurering van de EG-begroting.

Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft hierbij zijn standpunt naar voren gebracht t.a.v. het tekstgedeelte "transportinfrastructuurprojecten" op blz. 7.

Dit standpunt luidt, kort samengevat, dat deze projecten niet ondergeschikt mogen worden gemaakt aan de Britse lusten en lasten problematiek. Met name kan het hier niet alleen gaan om projecten op het grondgebied van het Verenigd Koninkrijk.

De Coördinatie Commissie kan zich met dit standpunt verenigen. Bovendien vroeg de Commissie om een notitie inzake de infrastructuurprojecten waarnaar de Nederlandse vertegenwoordiger in de mandaatgroep zich kan richten

Het onderstaande strekt hiertoe.

Bij de invulling van de term "transportinfrastructuurprojecten" moet allereerst gedacht worden aan het Commissievoorstel voor een verordening van de Raad betreffende het verlenen van bijstand voor projecten van communautair belang op het gebied van de vervoerinfrastructuur (doc. 9852/80 trans 150).

De werkingsfeer van dit voorstel is inmiddels uitgebreid tot infrastructuurprojecten van communautair belang in derde landen. Bij de laatste kan ondermeer worden gedacht aan eventuele EG-financiering van de Innkreis-Pyhrn-Autobahn (IKPA) inzake de doorvoer in Oostenrijk van goederen door derde landen en aan de onderwerpen behandeld in het ontwerp-Commissierapport.

In 1980 is nog een belangrijk Commissie-rapport gereed gekomen. Het betreft infrastructurele knelpunten en financieringsmodaliteiten (doc. 7752/80 trans 112).

Dit rapport bevat een opsomming van projecten waarvoor de lidstaten EG-steun zouden willen ontvangen. De Commissie is thans bezig met een nota inzake criteria voor de meting van het begrip "communautair belang". Op grond hiervan kan dan een selectie plaatsvinden van de projecten genoemd in het knelpunten rapport.

Kort samengevat kan worden gezegd dat de term "communautaire transportinfrastructuurprojecten" in ruime zin dient te worden geïnterpreteerd. Het gaat om projecten die van communautair belang zijn in die zin dat zij voor de uitvoering van het gemeenschappelijk vervoerbeleid van wezenlijke betekenis zijn. Deze problemen kunnen dus eventueel ook buiten het eigenlijke EG-grondgebied (b.v. Oostenrijk) uitgevoerd worden.

Gedacht wordt aan projecten op het gebied van de binnenvaart-, weg- en spoorweginfrastructuur, gecombineerd vervoer alsmede infrastructuren die het vervoer bij grensoverschrijding moeten vergemakkelijken. Teneinde tegemoet te komen aan de wensen van het Verenigd Koninkrijk ware hier ook te denken aan de verbetering van de zee- en luchthaveninfrastructuur.